

10. Облік суб'єктів первинного фінансового моніторингу

10.1. Строки, форми та порядок надання інформації до Держфінмоніторингу України необхідної для обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу та їх відокремлених підрозділів

Обов'язок суб'єктів первинного фінансового моніторингу стати на облік встановлений Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», відповідно до якого:

- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний стати на облік в Держфінмоніторингу України як суб'єкт первинного фінансового моніторингу;
- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний, у разі припинення своєї діяльності повідомити про це Держфінмоніторинг України;
- ❖ порядок постановки на облік суб'єктів первинного фінансового моніторингу визначається Кабінетом Міністрів України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які, зокрема, надають небанківські фінансові послуги.

Цей порядок постановки на облік суб'єктів первинного фінансового моніторингу визначений в постанові Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу», та полягає у наступному:

- ❖ вперше суб'єкти первинного фінансового моніторингу подають Держфінмоніторингу України інформацію, необхідну для взяття їх на облік, протягом трьох робочих днів з дати призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), але не пізніше дня проведення першої фінансової операції;
- ❖ інформація, необхідна для взяття суб'єкта первинного фінансового моніторингу на облік, подається на паперових носіях за формою, встановленою Держфінмоніторингом України;
- ❖ інформація про відокремлені підрозділи суб'єкта первинного фінансового моніторингу подається суб'єктом первинного фінансового моніторингу у разі їх наявності;
- ❖ у разі подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації, необхідної для взяття його на облік, у неповному обсязі або з помилками Держфінмоніторинг України повідомляє про це суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який, у такому разі, протягом трьох робочих днів з дати отримання відповідного повідомлення зобов'язаний подати інформацію в повному обсязі та/або без помилок;
- ❖ форма повідомлення про результати обробки інформації, що надійшла від суб'єкта первинного фінансового моніторингу для взяття його на облік, визначаються Держфінмоніторингом України;
- ❖ у разі зміни інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта первинного фінансового моніторингу на облік, суб'єкт первинного фінансового моніторингу протягом трьох робочих днів з дати настання таких змін подає Держфінмоніторингу України відповідну інформацію, яка може подаватися на паперових носіях або в електронному вигляді;
- ❖ у разі припинення своєї діяльності суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен повідомити про це Держфінмоніторинг України із зазначенням причин.

Вказану форму, яка подається на паперових носіях, затверджено наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення», який містить декілька форм № 1-ФМ, з яких суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які надають небанківські фінансові послуги можуть використовувати лише одну, а саме визначено, що:

- ❖ форма № 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу)» використовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу при поданні інформації до Держфінмоніторингу України на паперових носіях та в інших випадках, установлених Держфінмоніторингом України;
- ❖ форма № 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу)» - для страховиків (перестраховиків), кредитних спілок, ломбардів та інших фінансових

установ; платіжних організацій та членів платіжних систем, що є небанківськими установами; еквайрингових та клірингових установ; товарних, фондових та інших бірж; професійних учасників ринку цінних паперів; компаній з управління активами; операторів поштового зв'язку, інших установ, які проводять фінансові операції з переказу коштів; суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино, у випадку проведення фінансової операції, пов'язаної з прийняттям чи поверненням ставок або виплатою вигравів; інших юридичних осіб, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги.

Наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення» також визначено, що суб'єкти первинного фінансового моніторингу подають відповідну форму № 1-ФМ, у таких випадках:

- ❖ під час постановки на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу в Єдиній державній інформаційній системі у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів і фінансуванню тероризму (далі - Єдина інформаційна система);
- ❖ при зміні загальних та додаткових відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу, у тому числі про відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу та/або особи, що тимчасово виконує його обов'язки в суб'єкті первинного фінансового моніторингу;
- ❖ у разі припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- ❖ у разі відновлення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Також наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення» встановлено, що форма № 1-ФМ подається до Держфінмоніторингу України безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу в таких випадках:

- ❖ у разі подання інформації про відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- ❖ при зміні відомостей про відокремлений підрозділ, у тому числі про відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу та/або особи, що тимчасово виконує його обов'язки у відокремленому підрозділі;
- ❖ у разі припинення діяльності відокремленого підрозділу;
- ❖ у разі відновлення діяльності відокремленого підрозділу.

Якщо форма № 1-ФМ з відомостями про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та призначення відповідального працівника (або особи, що тимчасово виконує його обов'язки) суб'єкта первинного фінансового моніторингу надсилається вперше:

- ❖ у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «первинне»;
- ❖ поле 050 «Обліковий ідентифікатор СПФМ» не заповнюється (проставляються прочерки);
- ❖ заповнюються розділи I, II, III та V.

Якщо форма № 1-ФМ з відомостями про відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу та призначення або звільнення відповідального працівника (або особи, що тимчасово виконує його обов'язки) відокремленого підрозділу надсилається вперше:

- ❖ у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «первинне»;
- ❖ поле 051 «Обліковий ідентифікатор відокремленого підрозділу» не заповнюється (проставляються прочерки);
- ❖ поля 010 - 031, 050 «Обліковий ідентифікатор СПФМ» розділу I заповнюються реквізитами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- ❖ у полі 060 «Тип суб'єкта (код)» вказуються реквізити відокремленого підрозділу;
- ❖ заповнюються розділи I, IV та V;
- ❖ у разі відсутності у відокремленого підрозділу власного ідентифікаційного коду за ЄДРПОУ вказується код за ЄДРПОУ суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

У разі подання коригуючого повідомлення з відомостями про відокремлений підрозділ:

- ❖ у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче»;
- ❖ у полях 051 «Обліковий ідентифікатор відокремленого підрозділу» та 060 «Тип суб'єкта (код)» вказуються реквізити відокремленого підрозділу.
- ❖ у разі зміни окремих реквізитів відокремленого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу, зазначених у розділі IV чи V, обов'язково вказуються поля 320, 330 та поля, у яких відбулися зміни;
- ❖ розділ IV заповнюється при поданні відомостей про відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу, при першому та наступних поданнях відомостей про призначення або звільнення відповідального працівника (або особи, що тимчасово виконує його обов'язки) у відокремленому підрозділі та в разі зміни одного з реквізитів відокремленого підрозділу, зазначених у цьому розділі, або у разі припинення (відновлення) діяльності відокремленого підрозділу;
- ❖ у разі якщо відокремлений підрозділ припиняє свою діяльність, у полі 361 проставляються чотири нулі;
- ❖ у разі якщо відокремлений підрозділ припиняє (відновлює) свою діяльність, то в полі 369 указуються підстави припинення (відновлення) діяльності відокремленого підрозділу (номер та дата наказу, рішення, назва органу (установи), що їх видав, тощо);
- ❖ у разі зміни способу зв'язку, в полі 370 указується код одного із способів зв'язку з Держфінмоніторингом України, який буде використовуватися відокремленим підрозділом (згідно з Довідником кодів способів зв'язку суб'єктів первинного фінансового моніторингу з Держфінмоніторингом України наведених у додатку 9).

Також необхідно при заповненні форми № 1-ФМ враховувати наступні загальні правила:

- ❖ розділ I заповнюється обов'язково в усіх випадках подання форми № 1-ФМ до Держфінмоніторингу України;
- ❖ розділи II та III форми № 1-ФМ заповнюються відомостями про суб'єкта первинного фінансового моніторингу при першому поданні до Держфінмоніторингу України форми № 1-ФМ та в разі зміни одного з реквізитів суб'єкта первинного фінансового моніторингу, зазначених у цих розділах, або в разі припинення (відновлення) діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- ❖ при зміні загальних та додаткових відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу в розділах II, III або про відповідального (відповідальних) працівника (працівників) (розділ V) заповнюються тільки ті поля, у яких відбулися будь-які зміни, поле 040 «Вид повідомлення (код)» у цьому разі кодується значенням «коригуюче»;
- ❖ розділ V заповнюється для суб'єкта первинного фінансового моніторингу та відповідно для відокремленого підрозділу при першому та наступних поданнях відомостей про призначення або звільнення відповідального працівника, або особи, що тимчасово виконує його обов'язки, або керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу);
- ❖ пункти 1, 2, 3 розділу V у разі необхідності можуть бути заповнені одночасно, але лише стосовно відповідального працівника (або особи, що тимчасово виконує його обов'язки) суб'єкта первинного фінансового моніторингу або відповідального працівника (або особи, що тимчасово виконує його обов'язки) відокремленого підрозділу цього суб'єкта;
- ❖ у разі якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу припиняє свою діяльність, то в полі 101 проставляються чотири нулі;
- ❖ у разі якщо форма 1-ФМ надається для реєстрації суб'єкта первинного фінансового моніторингу в Єдиній інформаційній системі при відновленні діяльності суб'єктом первинного фінансового моніторингу (його відокремленим підрозділом) (у випадку збереження всіх основних реквізитів - коду за ЄДРПОУ та інших), вона подається разом із супровідним листом довільної форми з інформацією про відновлення особою діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу (його відокремленого підрозділу), при цьому у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче»;
- ❖ у разі якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу припиняє (відновлює) свою діяльність, то в полі 109 указуються підстави припинення (відновлення) діяльності суб'єкта первинного

фінансового моніторингу (номер та дата наказу, рішення, найменування органу (установи), що їх видав(ла), тощо);

- ❖ у разі зміни способу зв'язку, в полі 130 указується код одного із способів зв'язку з Держфінмоніторингом України, який буде використовуватися суб'єктом первинного фінансового моніторингу (згідно з Довідником кодів способів зв'язку суб'єктів первинного фінансового моніторингу з Держфінмоніторингом України наведених у додатку 9).

Також при заповненні форми № 1-ФМ необхідно враховувати наступні правила:

- ❖ поля, що мають бути заповнені за допомогою кодів, заповнюються з використанням відповідних довідників кодів;

- ❖ якщо поля розбиті на клітини, всередині кожної клітини розміщується один символ (одна друкована літера, цифра або інший знак);

- ❖ якщо з будь-яких причин в окремих полях інформація відсутня, в них ставиться символ «-» (прочерк), якщо відповідне поле розбито на клітини, то прочерк проставляється в усіх клітинах;

- ❖ якщо в полі, розбитому на клітини, залишаються вільні клітини, то у вільних клітинах зліва від першої цифри проставляється символ «-» (прочерк);

- ❖ поля, що містять дані, встановлені в результаті ідентифікації осіб, та опис фінансової операції, призначення платежу, заповнюються тільки на підставі та мовою наданих оригіналів документів (чи належним чином завірених копій), інші поля, які передбачається заповнювати текстом, заповнюються українською мовою.

При поданні форми № 1-ФМ Держфінмоніторингу України необхідно враховувати наступне:

- ❖ при наданні інформації до Держфінмоніторингу України забороняється змінювати формат форм, їх геометричні розміри та розміри полів вводу інформації;

- ❖ стандартні форми у форматі PDF або Excel для надання інформації до Держфінмоніторингу України можна отримати на офіційному веб-сайті Державної служби фінансового моніторингу України за адресою: <http://www.sdfm.gov.ua>;

- ❖ при наданні суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації Держфінмоніторингу України згідно з відповідними формами на паперовому носії заповнені бланки форм подаються на адресу Держфінмоніторингу: вул. Білоруська, 24, м. Київ, 04655, МСП 655, у роздрукованому вигляді або заповнюються за допомогою ручки розбірливо друківаними літерами чорним або синім чорнилом (для форм з ручним способом заповнення).

Після одержання та обробки форми № 1-ФМ Державна служба фінансового моніторингу України надсилає на адресу суб'єкта первинного фінансового моніторингу форму № 3-ФМ «Повідомлення про результати обробки форми обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу)».

Також наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення» встановлено, що:

- ❖ при поданні інформації суб'єктами первинного фінансового моніторингу в електронному вигляді такі суб'єкти забезпечують подання інформації відповідно до складу реквізитів та структури файлів, затверджених Держфінмоніторингом України.

Подання інформації в електронному вигляді при зміні загальних та додаткових відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу (або його відокремлений підрозділ) здійснюється відповідно до вимог встановлених наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державного комітету фінансового моніторингу України», яким визначено механізми взаємодії між суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ) та Державною службою фінансового моніторингу України (далі - ДКФМУ), а також вимоги та формати повідомлень електронного обміну щодо фінансового моніторингу та встановлено наступні вимоги.

Електронна інформаційна взаємодія СПФМ та ДКФМУ здійснюється відповідно до Законів України:

- ❖ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»;
- ❖ «Про електронні документи та електронний документообіг»;
- ❖ «Про електронний цифровий підпис»;
- ❖ «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

Для інформаційної взаємодії між ДКФМУ та СПФМ, їх відокремленими підрозділами використовуються такі види інформації (типи файлів інформаційного обміну), зокрема, при зміні загальних та додаткових відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу:

- ❖ файл-повідомлення - електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується СПФМ та надсилається ДКФМУ і містить інформацію про фінансові операції (далі - ФО), відомості щодо обліку СПФМ (відокремлених підрозділів) та відповідальних осіб;
- ❖ файл-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік - електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується ДКФМУ та надсилається СПФМ і містить інформацію про обробку інформації про ФО або відомостей щодо обліку СПФМ (відокремлених підрозділів) та відповідальних осіб.

Необхідно враховувати, що:

- ❖ при інформаційному обміні використовуються ключі ЕЦП, які сертифіковані для СПФМ акредитованими центрами сертифікації ключів (де ЕЦП - спеціальне позначення символного типу даних для передавання електронного цифрового підпису).
- ❖ надсилання файлів інформаційного обміну між СПФМ та ДКФМУ здійснюється у вигляді транспортних файлів - цифрових конвертів (далі - ТФ), які шифруються на адресу отримувача.

У всіх випадках надсилання інформації до Держфінмоніторингу України необхідно виконувати наступні вимоги встановлені постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу», а саме:

- ❖ будь-яка інформація, яку суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає Держфінмоніторингу України на паперових носіях надсилається поштою з повідомленням про вручення поштового відправлення або нарочним;
- ❖ у разі коли суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає інформацію Держфінмоніторингу України на паперових носіях, підтвердженням дотримання ним строків подання такої інформації, передбачених Законом, є наявність у суб'єкта документа, виданого оператором поштового зв'язку, що підтверджує факт надсилання відповідної інформації з повідомленням про вручення поштового відправлення;
- ❖ будь-яка інформація, яку суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає Держфінмоніторингу України в електронному вигляді, надсилається захищеними каналами зв'язку;
- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає інформацію за адресами, визначеними Держфінмоніторингом України;
- ❖ документи, що підтверджують факт подання інформації Держфінмоніторингу України, зберігаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'яти років.

Підсумовуючи наведені вимоги необхідно зазначити наступні особливості:

- ❖ вперше суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає інформацію для взяття його або його відокремленого підрозділу на облік Держфінмоніторингу України виключно на паперових носіях за формою 1-ФМ;
- ❖ форма 1-ФМ може подаватись до Держфінмоніторингу України лише суб'єктом первинного фінансового моніторингу, але не відокремленим підрозділом суб'єкта;
- ❖ строк першого подання інформації суб'єктом первинного фінансового моніторингу для взяття його або його відокремленого підрозділу на облік Держфінмоніторингу України обумовлений подією,

що настала першою – не пізніше дня проведення першої фінансової операції або не пізніше трьох робочих днів з дати призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;

- ❖ строк наступного подань інформації суб'єктом первинного фінансового моніторингу для коригування даних про нього або його відокремлений підрозділ в Держфінмоніторинг України обумовлений однією подією – не пізніше трьох робочих днів з дати настання змін інформації, яка стала підставою для взяття на облік;
- ❖ також необхідно надавати форму № 1-ФМ у разі припинення або відновлення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу або припинення або відновлення діяльності його відокремленого підрозділу;
- ❖ у всіх випадках інформацію про кожний відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу або про самого суб'єкта первинного фінансового моніторингу подається окремою формою 1-ФМ.

Довідка.

Відповідно до ст. ст. 253, 255 Цивільного кодексу України:

- перебіг строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок;
- письмові повідомлення, здані до установи зв'язку до закінчення останнього дня строку, вважаються такими, що здані своєчасно.

10.2. Порядок присвоєння та використання облікового ідентифікатора суб'єктами первинного фінансового моніторингу та його відокремленими підрозділами

Обліковий ідентифікатор присвоюється суб'єкту первинного фінансового моніторингу у зв'язку з вимогами Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», відповідно до якого:

- ❖ суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний стати на облік в Держфінмоніторингу України як суб'єкт первинного фінансового моніторингу;
- ❖ порядок постановки на облік суб'єктів первинного фінансового моніторингу визначається Кабінетом Міністрів України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які, зокрема, надають небанківські фінансові послуги.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу»:

- ❖ суб'єкти первинного фінансового моніторингу подають Держфінмоніторингу України інформацію, необхідну для взяття їх на облік, протягом трьох робочих днів з дати призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), але не пізніше дня проведення першої фінансової операції;
- ❖ інформація, необхідна для взяття суб'єкта первинного фінансового моніторингу на облік, подається на паперових носіях за формою, встановленою Держфінмоніторингом України;
- ❖ інформація про відокремлені підрозділи суб'єкта первинного фінансового моніторингу подається суб'єктом первинного фінансового моніторингу у разі їх наявності;
- ❖ на підставі поданої суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації, необхідної для взяття його на облік, Держфінмоніторинг України протягом п'яти робочих днів з дати її надходження присвоює суб'єкту первинного фінансового моніторингу обліковий ідентифікатор;
- ❖ обліковий ідентифікатор - комбінація з літер латинського алфавіту та цифр, яку Держфінмоніторинг України присвоює суб'єкту первинного фінансового моніторингу під час взяття його на облік і яка використовується ним під час виконання обов'язків відповідно до Закону, в тому числі реєстрації та подання інформації Держфінмоніторингу України, подання запитів до державних органів щодо ідентифікації клієнтів та в інших визначених законодавством випадках;

❖ порядок формування та надання суб'єкту первинного фінансового моніторингу облікового ідентифікатора, а також форма повідомлення про результати обробки інформації, що надійшла від суб'єкта для взяття його на облік, визначаються Держфінмоніторингом України.

Вказані форми, а саме, яка подається на паперових носіях суб'єктом первинного фінансового моніторингу для взяття суб'єкта первинного фінансового моніторингу на облік та яка надсилається у відповідь Держфінмоніторингом України суб'єкту первинного фінансового моніторингу затверджено наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення», а також визначено, що:

- ❖ суб'єкти первинного фінансового моніторингу подають відповідну форму № 1-ФМ під час постановки на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу в Єдиній державній інформаційній системі у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів і фінансуванню тероризму (далі - Єдина інформаційна система);
- ❖ форма № 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу)» використовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу при поданні інформації до Держфінмоніторингу України на паперових носіях та в інших випадках, установлених Держфінмоніторингом України;
- ❖ форма № 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу)» - для страховиків (перестраховиків), кредитних спілок, ломбардів та інших фінансових установ; платіжних організацій та членів платіжних систем, що є небанківськими установами; еквайрингових та клірингових установ; товарних, фондових та інших бірж; професійних учасників ринку цінних паперів; компаній з управління активами; операторів поштового зв'язку, інших установ, які проводять фінансові операції з переказу коштів; суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино, у випадку проведення фінансової операції, пов'язаної з прийняттям чи поверненням ставок або виплатою виграшів; інших юридичних осіб, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги;
- ❖ форма № 3-ФМ «Повідомлення про результати обробки форми обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу)», використовуються при наданні Держфінмоніторингом України повідомлень про результати обробки інформації, яка надійшла від суб'єктів первинного фінансового моніторингу;
- ❖ термін «Обліковий ідентифікатор» вживається у такому значенні - це комбінація з літер латинського алфавіту та цифр, яку Держфінмоніторинг України присвоює суб'єкту під час взяття його на облік і яка використовується ним під час виконання обов'язків відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», в тому числі реєстрації та подання інформації Держфінмоніторингу України, подання запитів до державних органів щодо ідентифікації клієнтів та в інших, визначених законодавством випадках.

Наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку формування та надання облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу» визначено наступне:

- ❖ обліковий ідентифікатор, це комбінація з шести літер латинського алфавіту та цифр, яку Держфінмоніторинг України присвоює суб'єкту первинного фінансового моніторингу або його відокремленому підрозділу під час взяття його на облік і яка використовується ним під час виконання обов'язків відповідно до Закону, в тому числі реєстрації та подання інформації Держфінмоніторингу України, подання запитів до державних органів щодо ідентифікації клієнтів та в інших, визначених законодавством, випадках;
- ❖ обліковий ідентифікатор суб'єкта первинного фінансового моніторингу або його відокремленого підрозділу формується Держфінмоніторингом України на підставі ключових реквізитів форми обліку, яка подана суб'єктом первинного фінансового моніторингу у встановленому законодавством порядку;

- ❖ ключові реквізити, це відомості про суб'єкта первинного фінансового моніторингу або його відокремленого підрозділу, вказані у формі обліку і зміна яких потребує присвоєння нового облікового ідентифікатора, якими є для суб'єктів, які не є банками, юридичних осіб (відокремлених підрозділів) ідентифікаційний код за ЄДРПОУ і тип суб'єкта;
- ❖ форма обліку, це документи устанавленого Держфінмоніторингом України зразка, які подаються суб'єктом для постановки на облік у Держфінмоніторингу України або внесення змін до відомостей, поданих для постановки на облік;
- ❖ Держфінмоніторинг України протягом п'яти робочих днів з дати отримання форми обліку обробляє її, присвоює суб'єкту первинного фінансового моніторингу або його відокремленого підрозділу обліковий ідентифікатор та надсилає повідомлення про результати обробки форми обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (далі - Повідомлення);
- ❖ у разі порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог заповнення та подання форм обліку Держфінмоніторинг України не присвоює суб'єкту первинного фінансового моніторингу або його відокремленого підрозділу обліковий ідентифікатор та надсилає суб'єкту первинного фінансового моніторингу Повідомлення із зазначенням виявлених порушень;
- ❖ при отриманні інформації про виявлені порушення суб'єкт первинного фінансового моніторингу протягом трьох робочих днів з дати отримання Повідомлення подає до Держфінмоніторингу України виправлену форму обліку;
- ❖ у разі зміни ключових реквізитів суб'єкта первинного фінансового моніторингу або його відокремленого підрозділу присвоєний суб'єкту первинного фінансового моніторингу або його відокремленому підрозділу обліковий ідентифікатор анулюється та в устанавленому порядку формується новий.

Також наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку формування та надання облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу» визначено наступне:

- ❖ вважати ідентифікатор суб'єкта первинного фінансового моніторингу для подання інформації Держфінмоніторингу, що присвоєний суб'єкту первинного фінансового моніторингу відповідно до наказу Державного департаменту фінансового моніторингу Міністерства фінансів України від 28.09.2004 № 122 «Про запровадження Порядку присвоєння ідентифікатора суб'єктам первинного фінансового моніторингу для подання інформації Держфінмоніторингу України та подання інформації в електронному вигляді суб'єктами первинного фінансового моніторингу, які не є банками», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 12.10.2004 за № 1304/9903, обліковим ідентифікатором суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Підсумовуючи наведені вимоги необхідно зазначити наступні особливості:

- ❖ для присвоєння облікового ідентифікатора суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає інформацію для взяття його або його відокремленого підрозділу на облік Держфінмоніторингу України виключно на паперових носіях за формою 1-ФМ;
- ❖ після успішної обробки форми 1-ФМ Держфінмоніторинг України присвоює суб'єкту первинного фінансового моніторингу або його відокремленому підрозділу обліковий ідентифікатор та надсилає суб'єкту первинного фінансового моніторингу повідомлення про це у формі №3-ФМ;
- ❖ після одержання та успішної обробки форми 1-ФМ, у якій вказано про зміну коду за ЄДРПОУ або типу суб'єкта первинного фінансового моніторингу або його відокремленого підрозділу, обліковий ідентифікатор анулюється та в устанавленому порядку формується новий та Держфінмоніторинг України надсилає суб'єкту первинного фінансового моніторингу повідомлення про це у формі №3-ФМ;
- ❖ у разі, якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу або його відокремлені підрозділи одержали форму №1-ФМ до 22.10.2010 року, в якій зазначено ідентифікатор, він теж вважається одержаним обліковим ідентифікатором та може і далі використовуватись у випадках визначених законом, а саме, при поданні будь-якої інформації у формах (файлах) затверджених Держфінмоніторингом України, у яких обов'язково вказується обліковий ідентифікатор.

10.3. Порядок надання та використання повідомлення про присвоєння облікового ідентифікатора суб'єктами первинного фінансового моніторингу та його відокремленими підрозділами

Наказом Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Порядку формування та надання облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу» визначено наступне:

- довідка про присвоєння облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу (далі - довідка про присвоєння облікового ідентифікатора) - документ установленого Держфінмоніторингом України зразка;
- довідка про присвоєння облікового ідентифікатора надається на вимогу суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- довідка про присвоєння облікового ідентифікатора використовується суб'єктом первинного фінансового моніторингу при здійсненні запитів до державних органів стосовно ідентифікації клієнтів та в інших, визначених законодавством, випадках;
- у разі потреби отримання довідки про присвоєння облікового ідентифікатора суб'єкт, який став на облік, подає до Держфінмоніторингу України завірений підписом керівника та печаткою суб'єкта лист-звернення щодо видачі такої довідки, в якому обов'язково зазначається дата останньої подачі форми обліку;
- Держфінмоніторинг України протягом п'яти робочих днів з дати одержання листа-звернення формує на підставі актуальних даних, поданих суб'єктом для обліку, та надсилає суб'єкту довідку про присвоєння облікового ідентифікатора за формою, що додається до цього наказу;
- довідка про присвоєння облікового ідентифікатора надсилається за місцезнаходженням суб'єкта;
- у разі втрати або пошкодження довідки про присвоєння облікового ідентифікатора або зміни реквізитів суб'єкт первинного фінансового моніторингу для отримання нової довідки подає до Держфінмоніторингу України відповідний лист-звернення із зазначенням цих обставин;
- за результатами розгляду листа-звернення суб'єкта первинного фінансового моніторингу Держфінмоніторинг України в установленому порядку повторно надсилає суб'єкту первинного фінансового моніторингу довідку про присвоєння облікового ідентифікатора.

Порядок використання довідки про присвоєння облікового ідентифікатора визначений у постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державними органами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про ідентифікацію клієнта», а саме:

- запит надсилається суб'єктом первинного фінансового моніторингу за місцезнаходженням відповідних державних органів у письмовій формі, підписується керівником суб'єкта або особою, яка його заміщує, та скріплюється печаткою суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- державними органами, які надають суб'єкту первинного фінансового моніторингу, який до них звернувся, інформацію про ідентифікацію клієнта, є Державна реєстраційна служба, Державна податкова служба та органи внутрішніх справ;
- до запиту додається копія повідомлення про присвоєння облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу (комбінація з літер латинського алфавіту та цифр, які присвоюються Держфінмоніторингом України у разі взяття на облік суб'єктів первинного фінансового моніторингу).

Література

1. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами та доповненнями).
2. Закон України від 28.11.2002 № 249-IV «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (зі змінами та доповненнями).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 № 746 «Про затвердження Порядку надання державними органами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про ідентифікацію клієнта» (зі змінами та доповненнями).

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 №747 «Деякі питання організації фінансового моніторингу» (зі змінами та доповненнями).
5. Наказ Державного комітету фінансового моніторингу від 26.08.2010 №148 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення» (зі змінами та доповненнями).
6. Наказ Державного комітету фінансового моніторингу від 27.08.2010 №150 «Про затвердження Порядку формування та надання облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу» (зі змінами та доповненнями).
7. Наказ Державного комітету фінансового моніторингу від 30.08.2010 №152 «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державного комітету фінансового моніторингу України» (зі змінами та доповненнями).